

EŻAMIJIET ANNWALI TA' L-ISKEJJEL SEKONDARJI 2005

Taqsimat ta' l-Assessjar Edukattiv - Diviżjoni ta' l-Edukazzjoni

L-EWWEL SENA

STORJA

HIN; Siegħa u Nofs

Isem: _____

Klassi: _____

1. Aghzel it-tajba billi taqta' linja taħtha

1.1. Nitghallmu l-istorja biex (nghaddu ż-żmien, nghaddu mill-eżami, naraw minn xiex għaddew missirijietna). (1)

1.2. Niehdu t-tagħrif ta' l-istorja minn dawk li jissejġu (sorsi, xeni, kunsilli). (1)

1.3. Il-preistorja tfisser iż-żmien qabel ma l-bniedem ivvinta (ir-radju, it-televiżjoni, il-kitba). (1)

1.4. Fil-preistorja t-tfal kienu (jilgħabu bil-kompjuter, imorru l-Mużew, jgħinu l-ġenituri tagħhom). (1)

1.5. Poġġi dawn kif taħseb li għaw wara xulxin. Numru 1 inkitbet bħala eżempju

In-nies għarrew il-ġebel fuq il-post	
In-nies jagħmlu s-sagrifiċċji fit-tempju	
In-nies għamlu mudell tat-tempju	1
In-nies tellgħu il-ġebel f'postu	
In-nies qatgħu l-ġebel	
In-nies isaqqfu t-tempji bi travi ta' l-injam	

(5)

1.5. Kieku kont tgħix fi żmien l-Egizzjani, iktib IVA hdejn dak li kont tista' tagħmel u LE hdejn dak li ma kontx tista' tagħmel.

Tilgħab logħba futboll	
Titgħallem xi sengħa	
Tara t-televisin	
Tagħti daqqa t'id fix-xogħol tal-biedja	
Titgħallem tittajpja	
Iggorr il-ġebel għall-bini tal-piramida	

(6)

1.6. Aghżel iż-**żewġ** sorsi primarji billi tagħmel salib fil-kaxxa

Għadma ta' annimal li kien jgħix fi żmien il-Haġar	
Il-baskett ta' l-iskola tiegħek	
Fuħħar li nstab minn sit arkeoloġiku	
Fuħħar ta' qasrija li għandkom fil-ġnien	
Il-kullana tal-ġugarelli ta' oħtok	

(2)

total 17-il marka

2. Hares lejn l-istampa u wieġeb il-mistoqsijiet

Ritratt fit-tempji Neolitiċi Hal Tarxien

- 2.1. X'qiegħed tara fl-istampa?
_____ (1)
- 2.2. Għaliex din l-istatwa kienet tkun fit-tempju?
_____ (2)
- 2.3. Semmi **żewġ** tempji preistoriċi oħra fil-gżejjer Maltin.
_____
_____
_____ (4)
- 2.4. Xi tfisser il-kelma 'ipoġew'?
_____ (2)
- 2.5. F'liema post f'Malta jinsab l-ipoġew imsemmi mad-dinja kollha?
_____ (1)
- 2.6. Barra minn statwi semmi żewġ affarijiet oħra li għandna minn żmien preistoriku.
_____
_____ (4)
- 2.7. Liema materjal kien jintuża l-izjed fi żmien Neolitiku?
_____ (2)
- 2.8. Semmi żewġ materjali li kienu jagħmlu l-ghodod minnhom
_____ (2,2,)
- 2.9. F'liema għar instabu għadam ta' annimali li illum ma nsibuhom imkien għax m'għadhomx jeżistu?
_____ (2)
- 2.10. X'jurina fuq Malta fil-qedem dan l-għar?
_____
_____ (2)

2.11. Hares lejn l-istampa u ikteb 5 sentenzi fuq il-hajja tan-nies fi zmien preistoriku

---

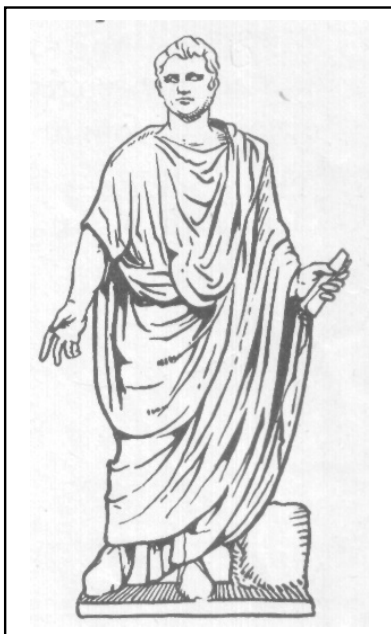

---

(10)

total 34 marka

3. Hares lejn l-istampa ta' dan ir-raġel Ruman u wiegeb il-mistoqsijiet

- 3.1. Din l-listatwa magħmula mill- (ħadid, fuħħar, irħam) _____ (1)
- 3.2. Għaliex taħseb li dan ir-raġel Ruman kien sinjur? _____ (2)
- 3.3. Kemm-il gwerra Punika kien hemm? _____ (1)
- 3.4. F'liema Gwerra Punika Malta saret tar-Rumani? _____ (1)
- 3.5. Ta' min kienu l-gżejjer Maltin qabel ma saru tar-Rumani? _____ (1)
- 3.6. Aqta' sinjal taht iż-żewġ postijiet li fihom instabu fdalijiet Rumani :
(Pembroke, Iż-Żejtun, ir-Rabat ta' Malta, Hal Tarxien, Birkirkara) _____ (2)
- 3.7. Fi żmien ir-Rumani f'Malta kien hawn hafna siġar taż-żebbuġ. Semmi 3
postijiet fil-gżejjer Maltin marbutin maż-żejt jew l-għasir taż-żebbuġ.
_____
_____ (6)
- 3.8. Liema ġrajja importanti sehhet f'Malta fis-sena 60 w.K? _____ (1)
- 3.9. Għaliex din il-ġrajja kienet daqstant importanti għall-Maltin? _____ (1)
- 3.10. F'liema ktieb tal-Bibbja nsibu r-rakkont ta' din il-ġrajja? _____ (1)
- 3.11. Ikteb 5 sentenzi fuq il-ġrajja ta' Kajju Verres
_____
_____
_____
_____
_____
_____ (10)
- total 27 marka**

4. Wieġeb il-mistoqsijiet fuq dawn iċ-ċiviltajiet kbar fir-regġun tal-Mediterran

- 4.1. Liema poplu kien jibbalzma l-ġisem wara l-mewt? _____ (1)
- 4.2. Għalfejn kienu jagħmlu hekk?

	(3)
4.3. (Ir-Rumani, Il-Feniċi, Il-Kartaġeniżi) bdew jiżbgħu d-drapp bil-kulur vjola.	(1)
4.4. Il-Feniċi kienu ġejjin (mill-Punent, mil-Lvant, min-Nofsinhar, mit-Tramuntana) tal-Mediterran.	(1)
4.5. Il-mexxej ta' l-Egizzjani kien jissejjaħ (il-Farawni, is-Sultan, Ċesri).	(1)
4.6. Il-piramidi kienu (il-palazzi, l-oqbra, l-qrati) tal-mexxejja Egizzjani.	(1)
4.7. Semmi żewġ affarijiet li għamlu l-Griegi għaċ-ċiviltà	
	(4)
4.8. Liema reliġjon iħaddnu l-biċċa l-kbira tal-popli Għarab?	(1)
4.9. Min kien il-bniedem li xandrilhom din ir-reliġjon?	(1)
4.10. Xi tfisser il-kelma "Islam"?	(2)
4.11. Min kienu l-bedwini?	(1)
4.12. X'inhil "moskea"?	(2)
4.13. Kif jissejjaħ il-ktieb imqaddes tal-Musulmani?	(1)
4.14. Għaliex il-belt ta' Mekka hija importanti għall-Misilmin?	(2)
(total 22 marka)	